

Valsts darba
inspekcija

Darba aizsardzības situācija valstī un turpmākie izaicinājumi

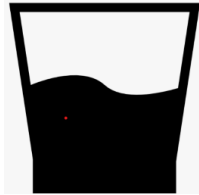
23.04.2024.

Rīga

Valsts darba
inspekcija

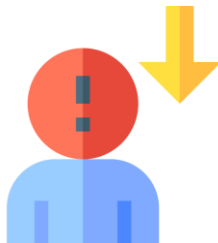
Jautājumi ko pārdomāt šodien

Par ko liecina nelaimes gadījumu darbā «iesalusī» statistika? Vai tā ir stabilitāte, vai stagnācija?

Ko esam mācījušies no nelaimes gadījumiem darbā? Vai «strausa politika» un «īsa atmiņa» strādā mums par labu, vai traucē?

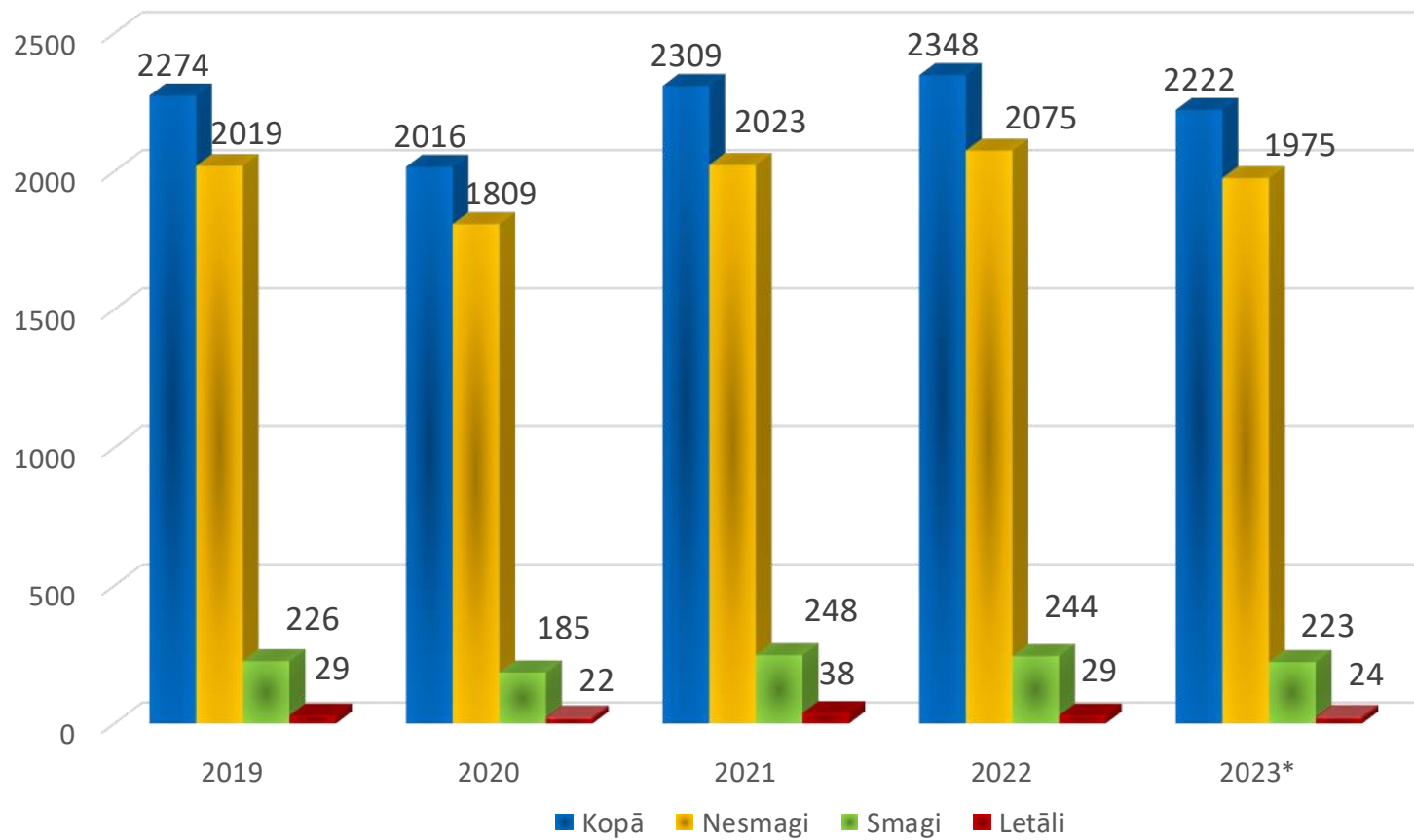

Kas slēpjas aiz neuzmanības un nedroša cilvēka rīcības, kas joprojām ir visbiežākais cēlonis nelaimes gadījumiem darbā?

Valsts darba
inspekcija

Izmeklēto nelaimes gadījumu darbā skaita dinamika (2019. gads – 2023. gads)

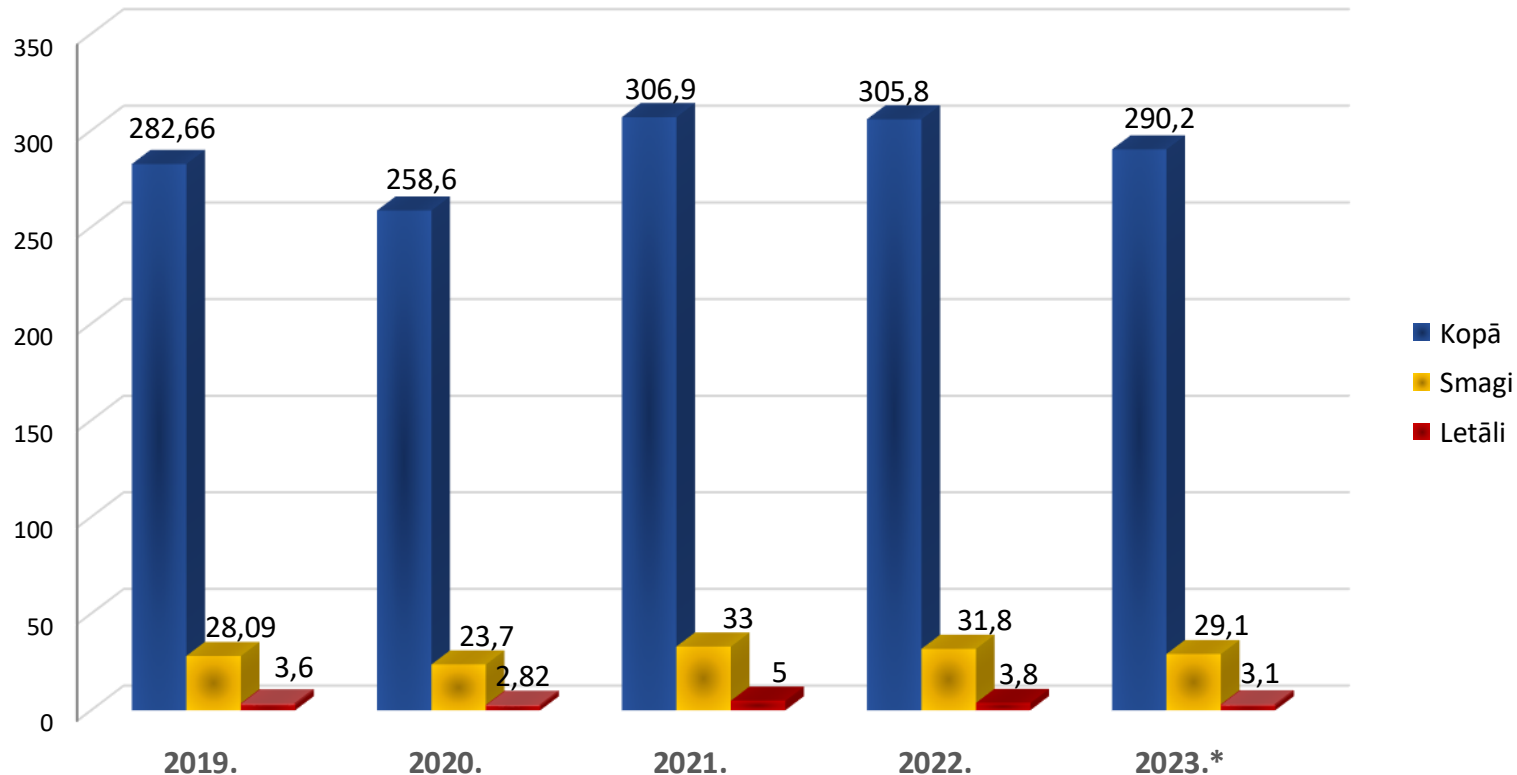

* Dati par 2023. gadu ir uzskatāmi par operatīvajiem datiem

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumos darbā cietušo skaita uz 100 000 nodarbinātajiem dinamika (2019.-2023.gads)

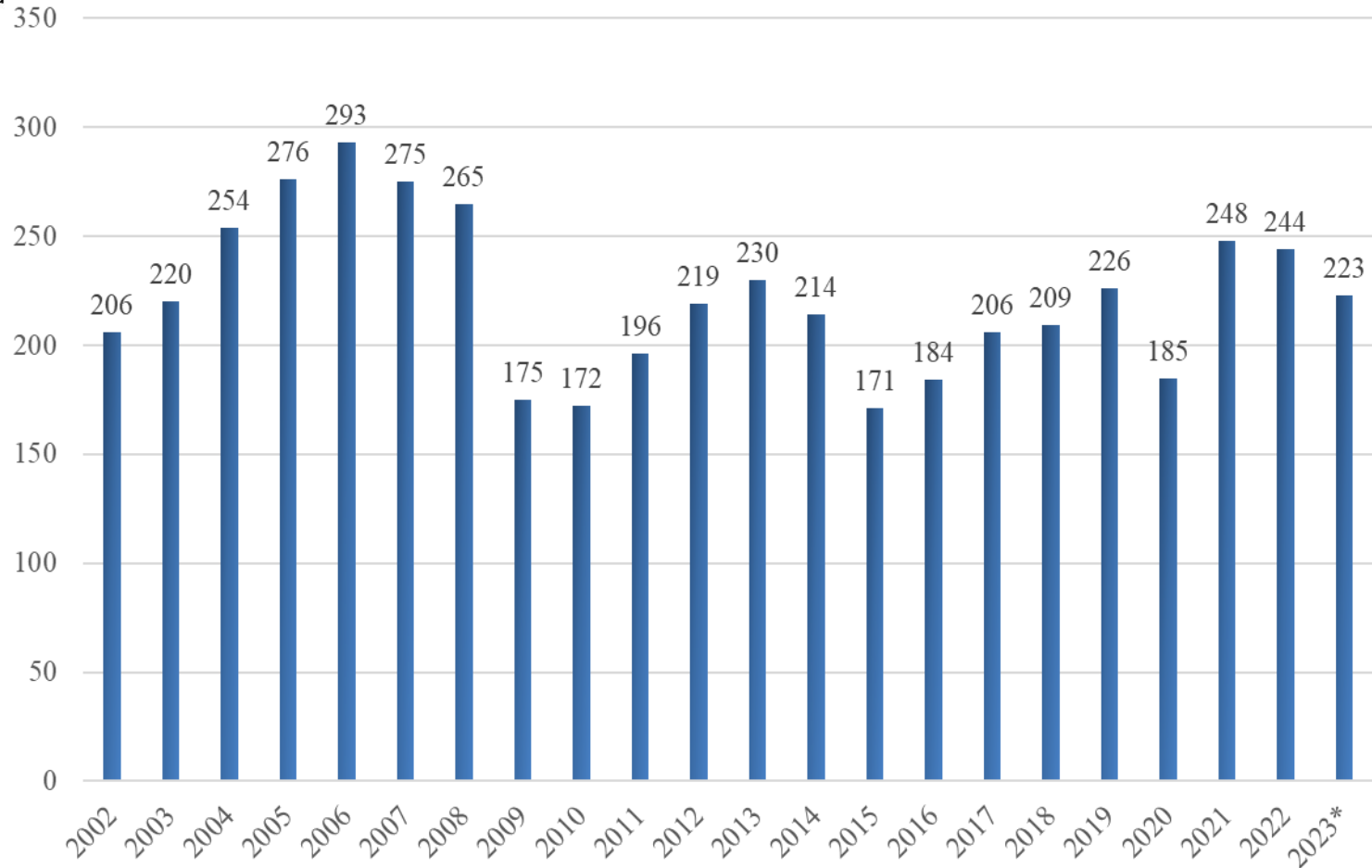

* Dati par 2023. gadu ir uzskatāmi par operatīvajiem datiem

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumos darbā smagi cietušo skaita dinamika (2002.-2023.)

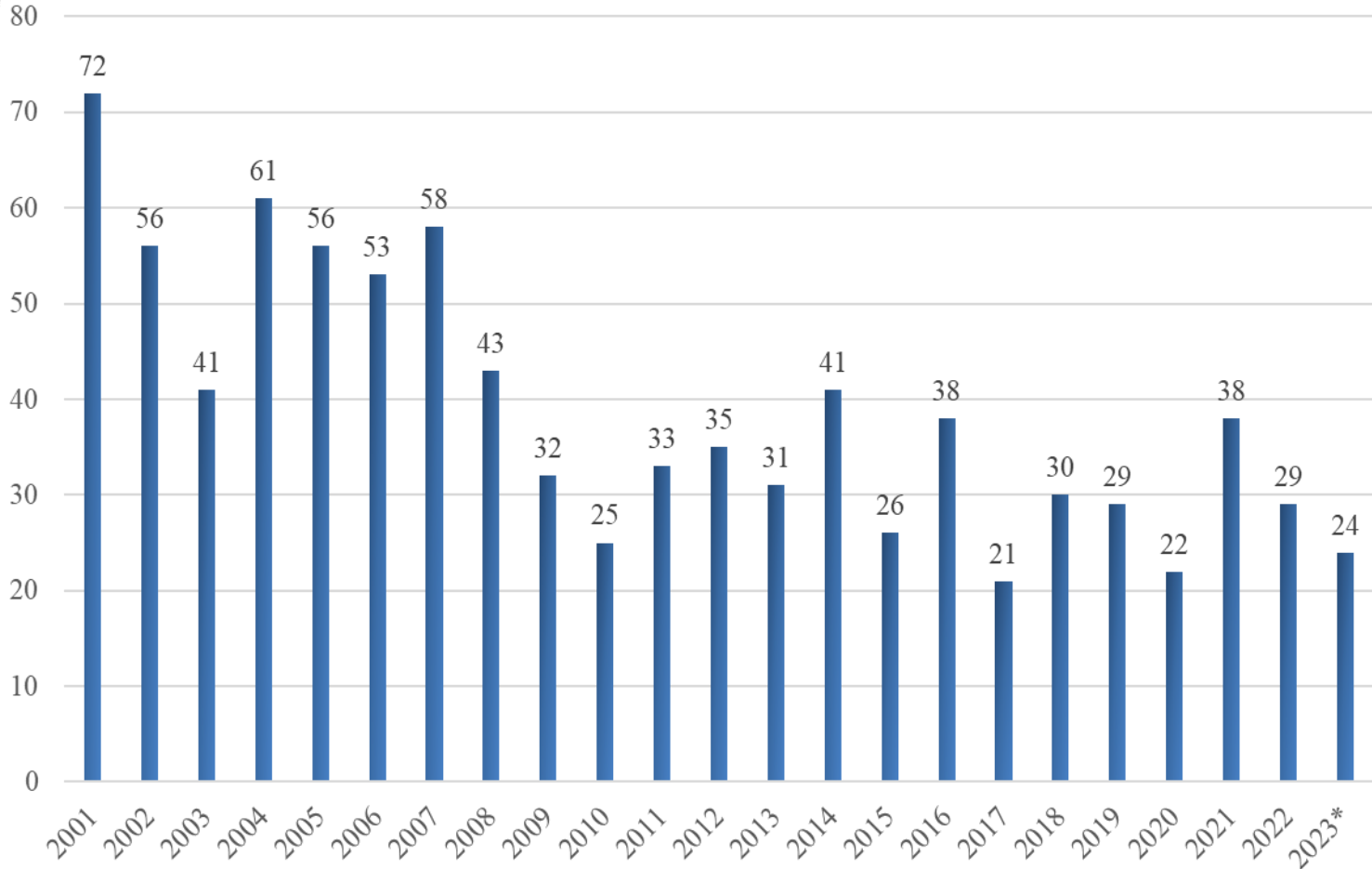

* Dati par 2023. gadu ir uzskatāmi par operatīvajiem datiem

Valsts darba
inspekcija

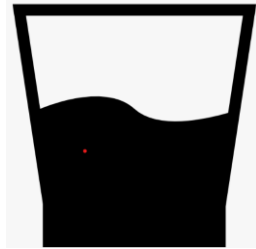
Nelaiemes gadījumos darbā BOJĀ GĀJUŠO skaits dinamika (2001.-2023.)

* Dati par 2023. gadu ir uzskatāmi par operatīvajiem datiem

Valsts darba
inspekcija

Ko tad mēs īsti redzam?

**Vai esam izspieduši no
sevis visu?**

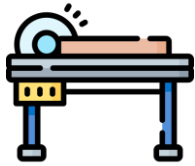

**Vai varam uzstādīt jaunu
PB?**

Valsts darba
inspekcija

Nozares, kurām īpaši jāpievērš uzmanība (dati par 2023.gadu)

1. Apstrādes rūpniecība – **687** NG, t.sk. **49** smagi un **3** letāli nelaimes gadījumi darbā

2. Transports un uzglabāšana – 320 NG, t.sk. 32 smagi un **13** letāli nelaimes gadījumi darbā

3. Tirdzniecība – 281 NG, t.sk. **1** letāls nelaimes gadījums darbā

4. Būvniecība – 205 NG, t.sk. 37 smagi un **4** letāli nelaimes gadījumi darbā

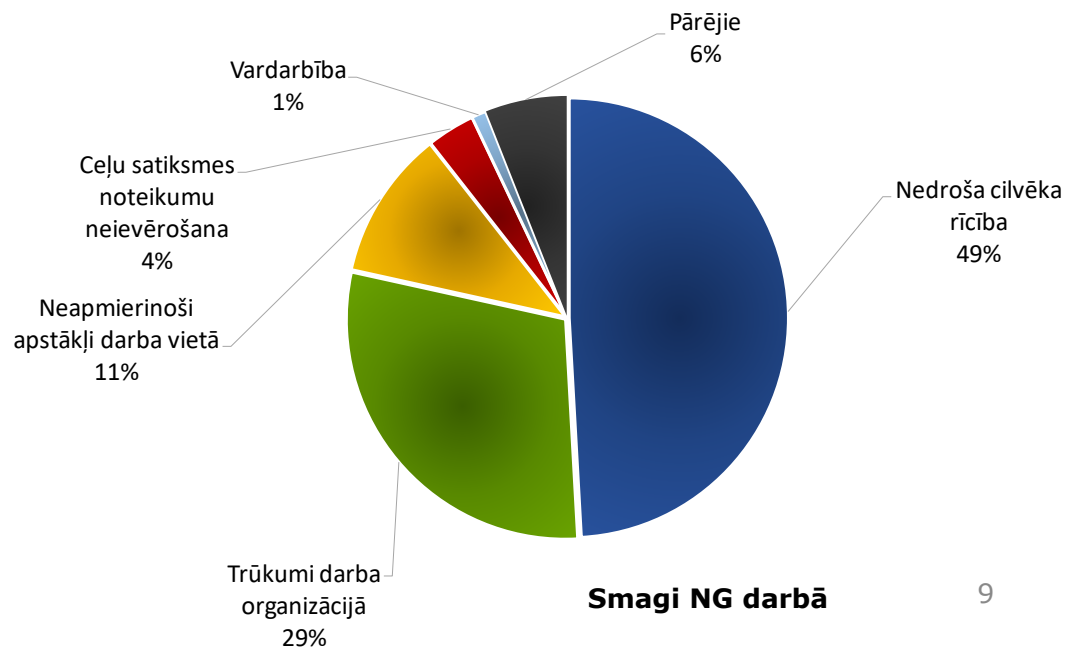
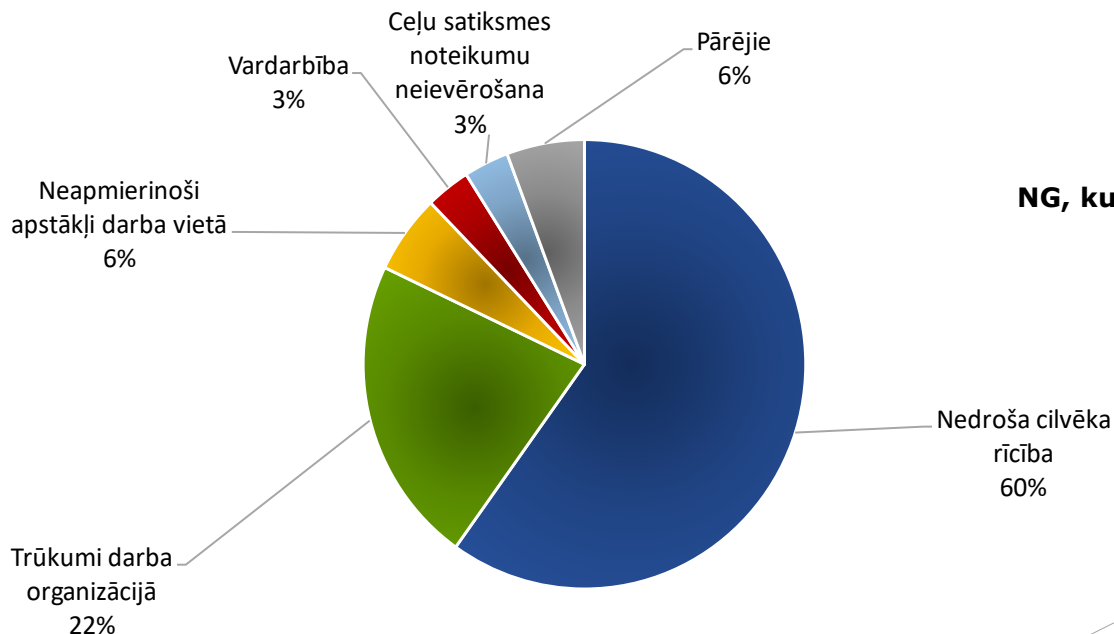
5. Lauksaimniecība – 91 NG, t.sk. 15 smagi un **1** letāls nelaimes gadījums darbā

Valsts darba inspekcija

NG cēloņi (2023.gads)

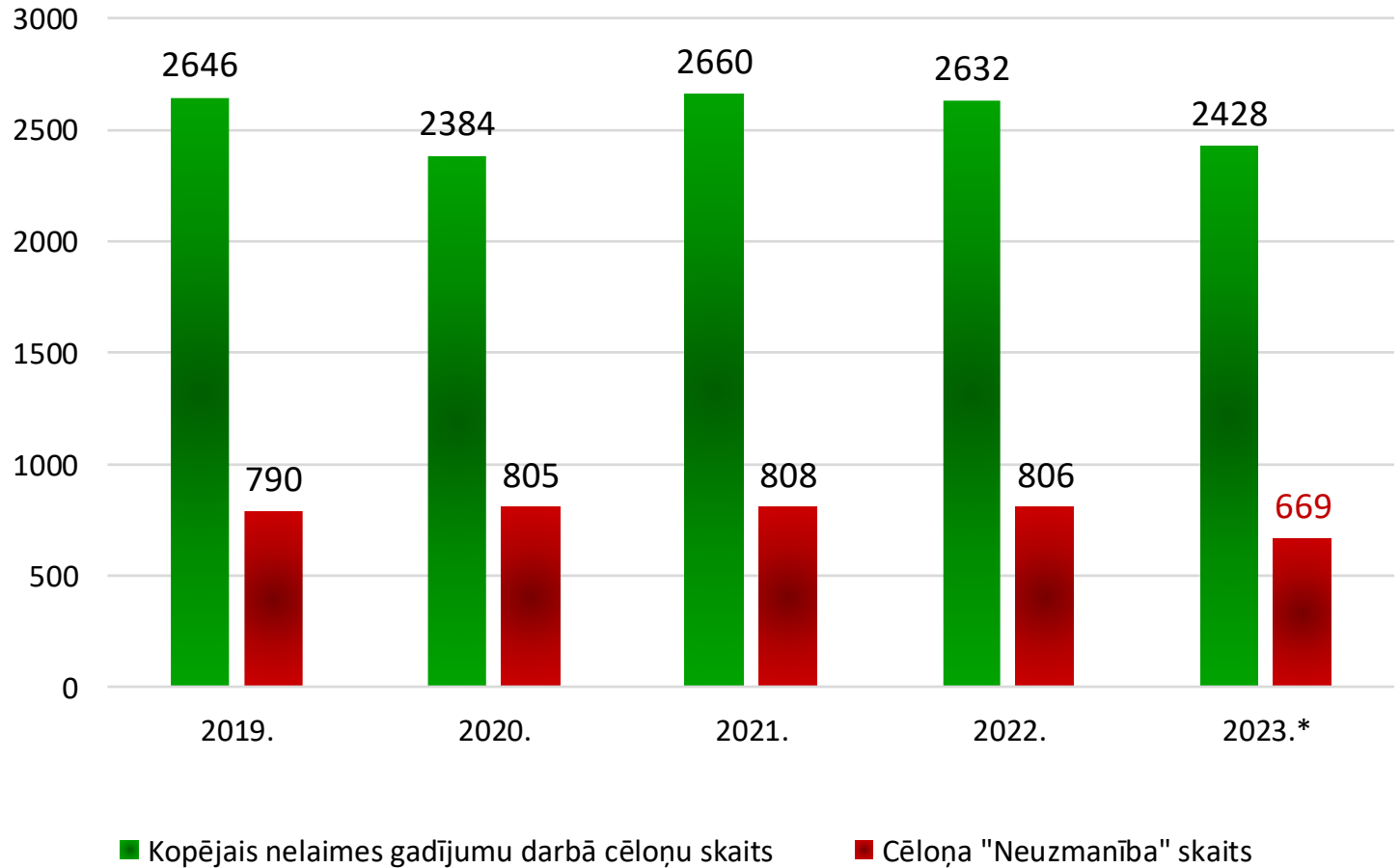

Attieksme un drošības kultūra, nevis finanses ir cēlonis absolūti lielākajai daļai nelaiemes gadījumu (4/5 NG notiek nedrošas cilvēku rīcības un darba organizācijas trūkumu dēļ, kas ir pasākumi, kur nav nepieciešamas finanšu investīcijas, bet attieksmes maiņa)

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījuma darbā cēloņa “Neuzmanība” dinamika pret kopējo nelaiemes gadījumu cēloņiem (2019. – 2023.)

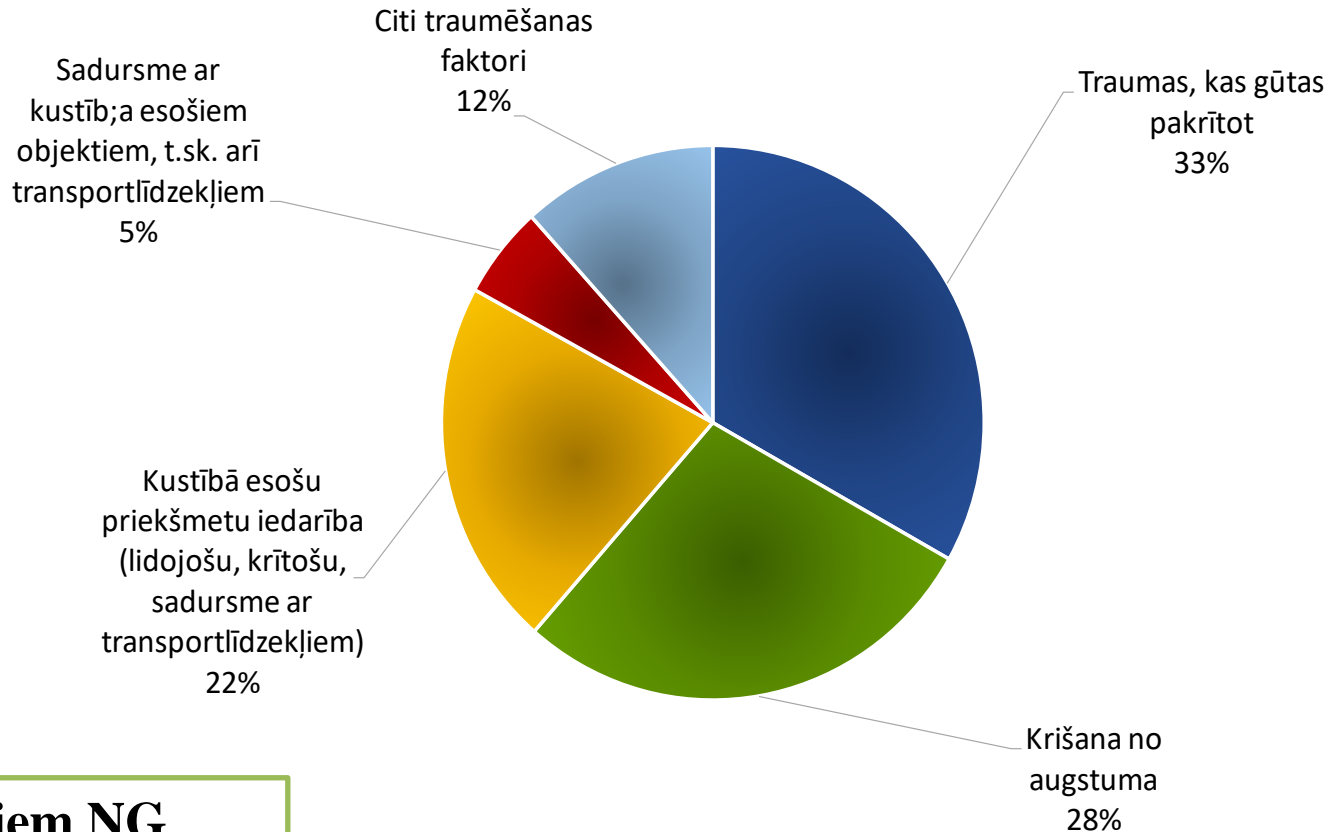

* Dati par 2023. gadu ir uzskatāmi par operatīvajiem datiem

Valsts darba
inspekcija

Smago nelaimes gadījumu darbā biežākie traumēšanas faktori (2023.gads)

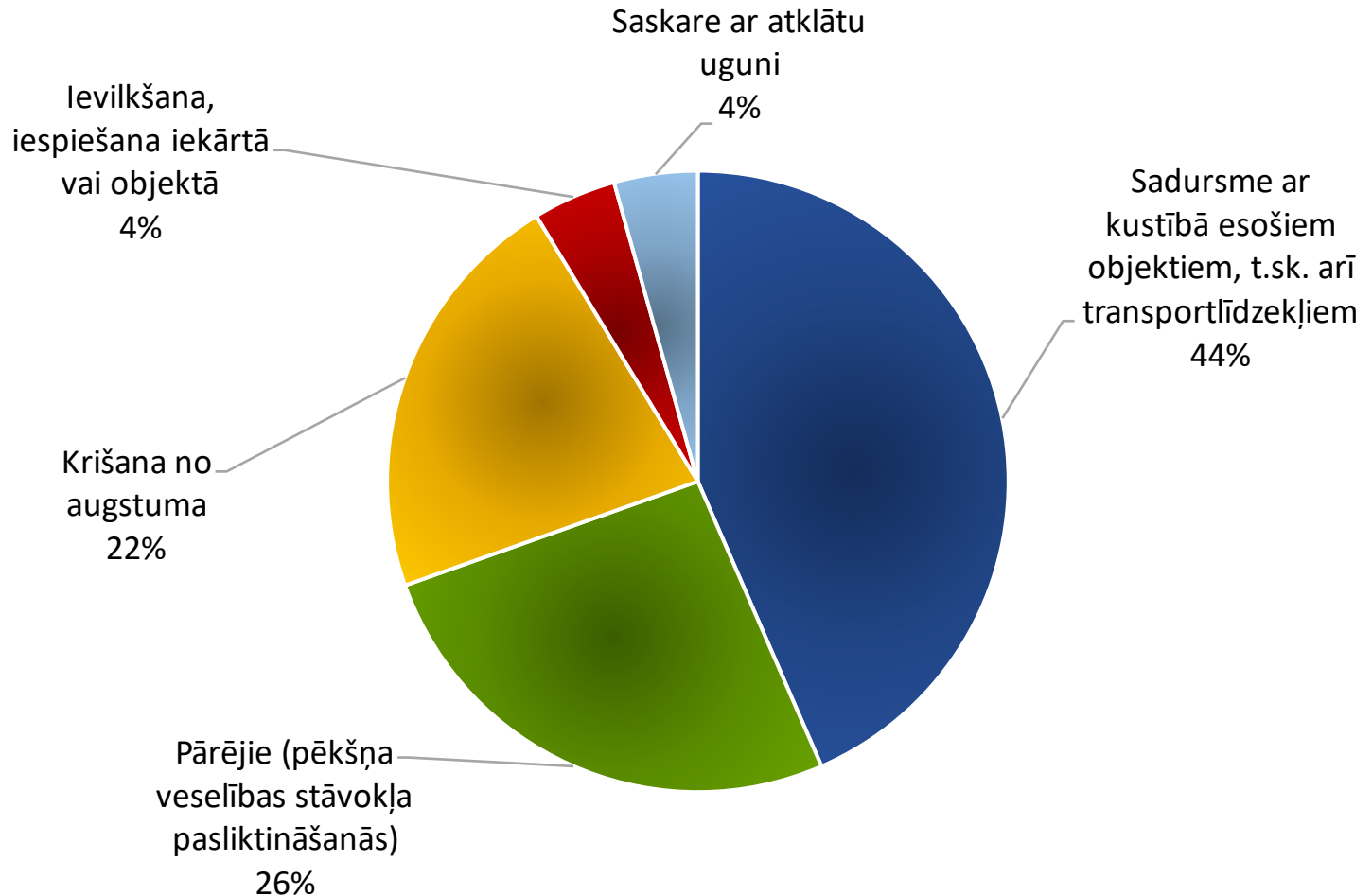
**2/3 no smagiem NG
notiek pakrītot un
krītot no augstuma**

* Dati par 2023. gadu ir uzskatāmi par operatīvajiem datiem

Valsts darba
inspekcija

Letālo nelaiemes gadījumu darbā biežākie traumēšanas faktori (2023.gads)

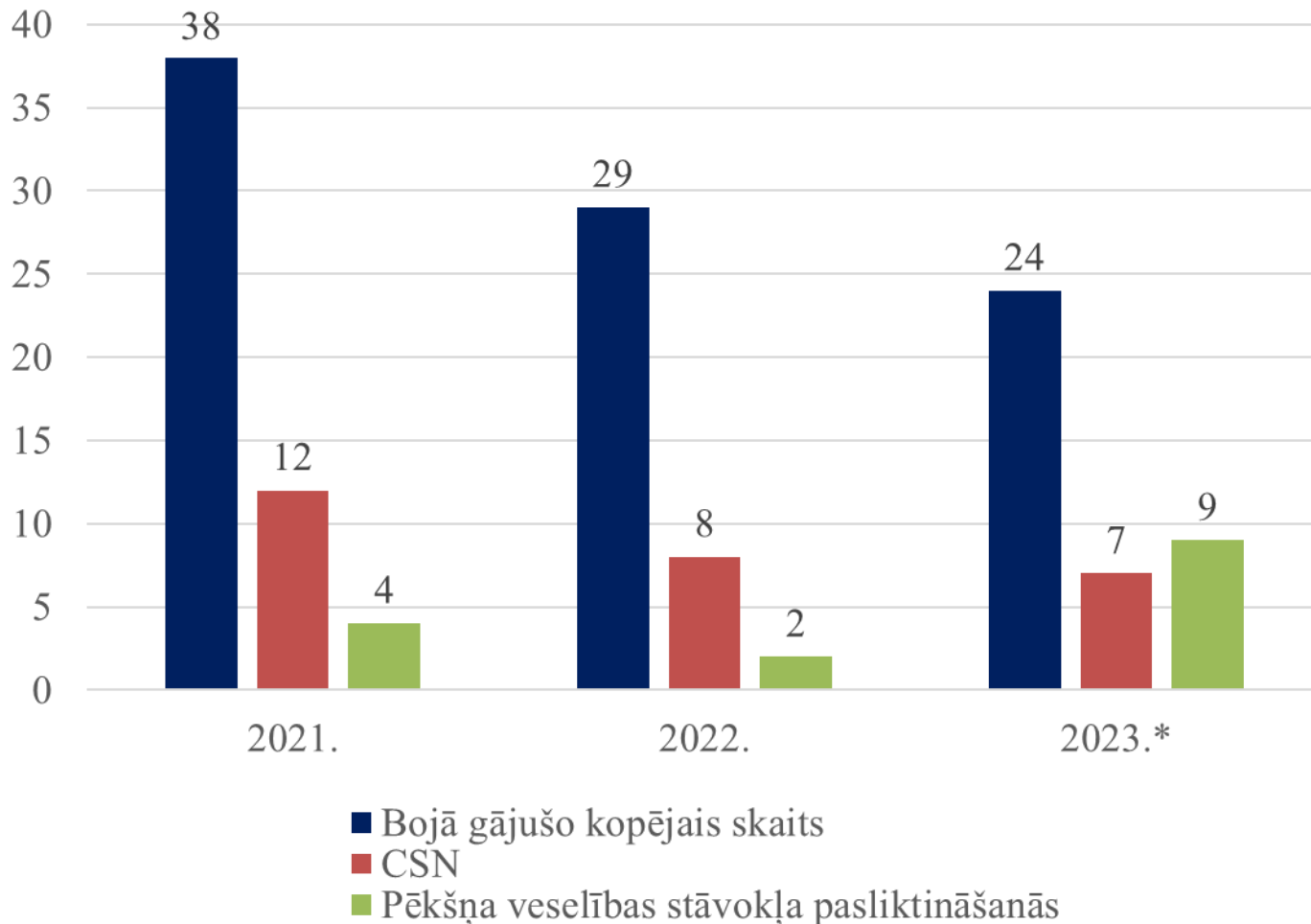

* Dati par 2023. gadu ir uzskatāmi par operatīvajiem datiem

Valsts darba
inspekcija

Bojā gājušie ceļu satiksmes negadījuma vai pēkšņa veselības stāvokļa pasliktināšanās rezultātā

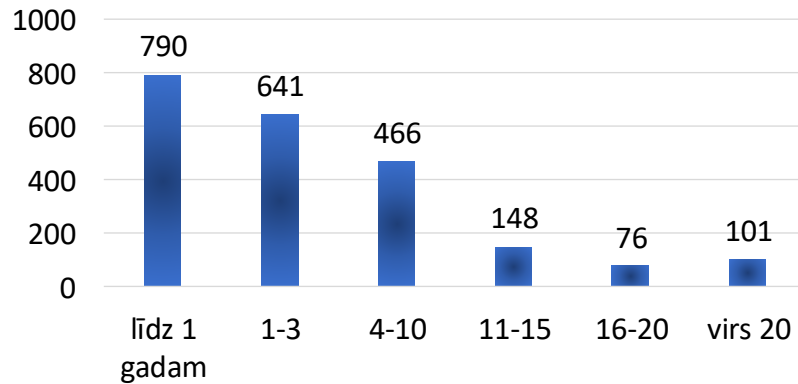
* Dati par 2023. gadu ir uzskatāmi par operatīvajiem datiem

Valsts darba
inspekcija

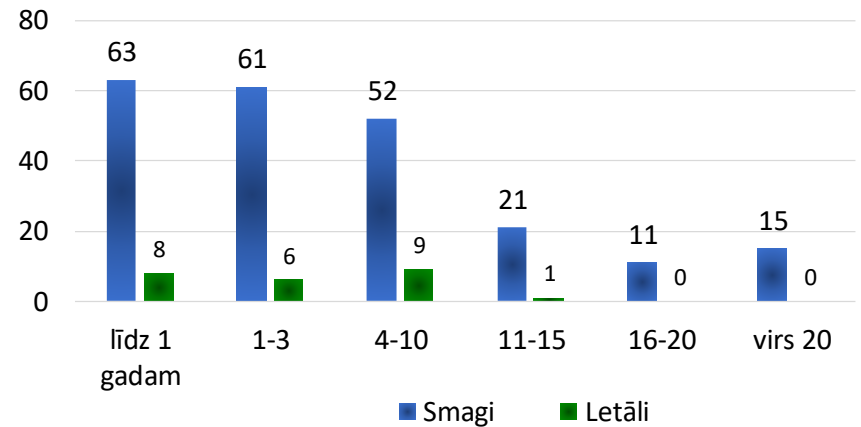
NG cietušo sadalījums pēc darba stāža amatā, kuru pildot noticis NG 2023.gadā

Kopējie nelaimes gadījumi darbā

3/4 NG bez smagām sekām un **2/3** letālo un smago NG darbā notiek ar darbiniekiem, kuru darba **stāžs** konkrētajā uzņēmumā/amatā ir **līdz 3 gadiem**

Smagie un letālie nelaimes gadījumi darbā

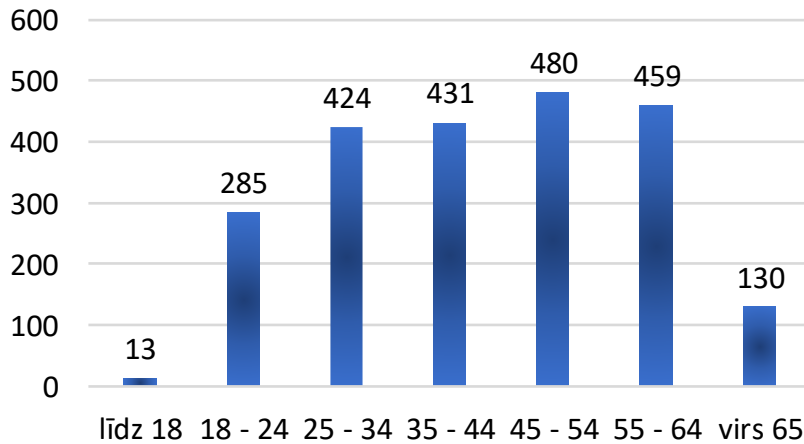
* Dati par 2023. gadu ir uzskatāmi par operatīvajiem datiem

Valsts darba
inspekcija

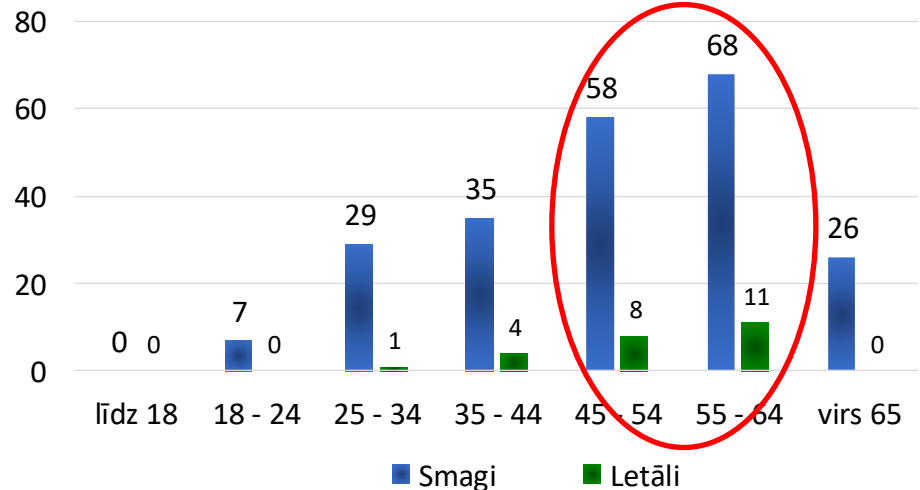
NG cietušo sadalījums pēc to vecuma 2023.gads

Kopējie nelaimes gadījumi darbā

~2/3 smago un letālo NG notiek ar dzīves pieredzes bagātākajiem darbiniekiem - vecuma grupā (45-64 gadi)

Smagie un letālie nelaimes gadījumi darbā

* Dati par 2023. gadu ir uzskatāmi par operatīvajiem datiem

Valsts darba
inspekcija

Smagi cietušā un bojā gājušā nodarbinātā vidējais portrets (2023)

Vidēji 50 gadus jauns vīrietis

Vidējais darba stāžs – 5 gadi un 6 mēneši

Profesijas, kurās visbiežāk cietuši nodarbinātie:

Vienkāršo profesiju strādnieki – sētnieki, apkopēji,
palīgstrādnieki, būvstrādnieki, ceha strādnieki u.c.

kvalificēti strādnieki – galdnieki, mehāniķi, elektriķi,
atslēdznieki, būvnieki u.c.

Dažādu iekārtu operatori, transportlīdzekļu vadītāji u.c.

Valsts darba
inspekcija

Smagi cietuša un bojā gājušā nodarbinātā vidējais portrets (2023)

Traumas visbiežāk gūtas:

Pakrišanas rezultātā
Krišanas no augstuma rezultātā
Sadursmes ar kustībā esošiem priekšmetiem, t.sk.
transportlīdzekļiem, rezultātā

Visbiežāk ievainotās ķermeņa daļas bijušas:

Apakšējās ekstremitātes (kāja ieskaitot celi, pēda, potīte utt.)
Augšējās ekstremitātes (roka, ieskaitot elkoni, plauksta, pirksti
u.c.)
Galva (sejas daļa, acis, galva un galvaskausa nervi u.c.)

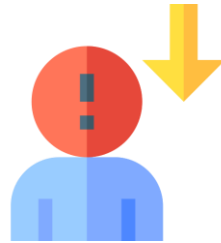
Biežākie veselības traucējumi bijuši:

Kaulu lūzumi
Brūces un virspusēji ievainojumi
Smadzeņu satricinājums un citi iekšēji ievainojumi

Valsts darba
inspekcija

**Vai esam, ko mācījušies no
nelaimes gadījumiem darbā?**

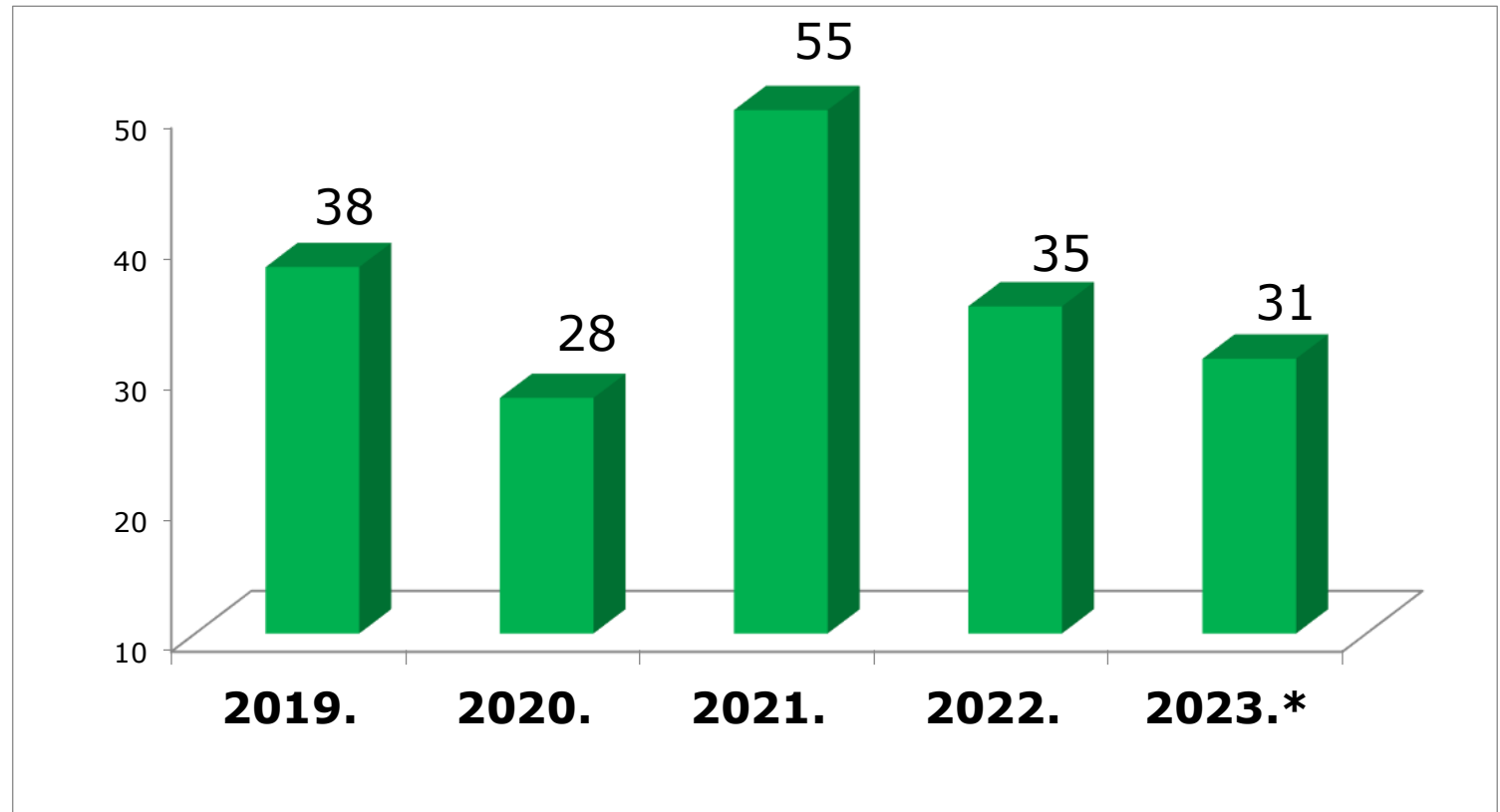
**Vai mēs meklējam atbildes
uz jautājumiem - kāpēc?**

**Vai esam mainījuši attieksmi pret
darba drošību un tikuši vaļā no
formālisma «rēga»?**

Valsts darba
inspekcija

“Dabīgās” nāves gadījumu darba vietā skaita dinamika (2019.-2023.)

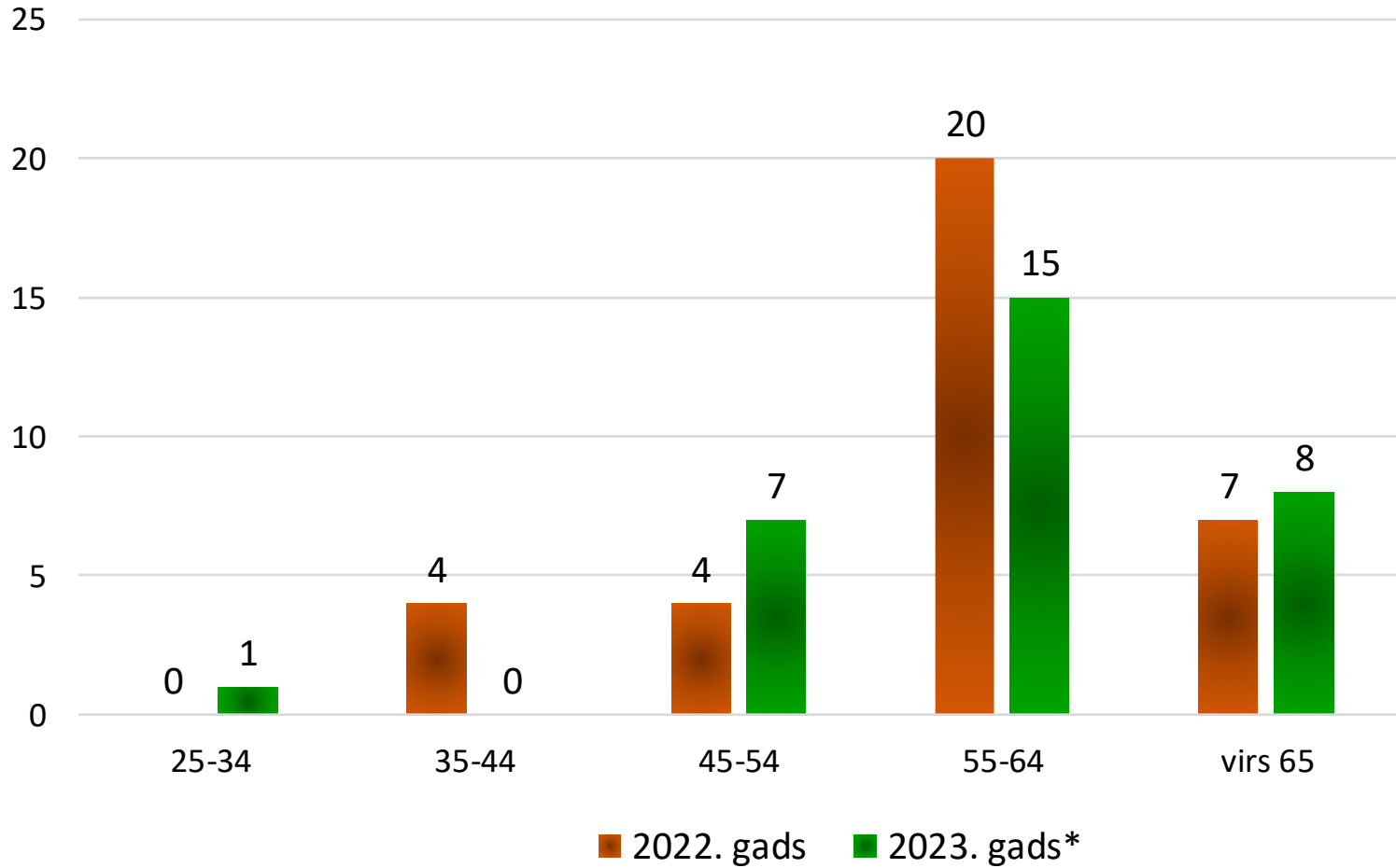

* Dati par 2023. gadu ir uzskatāmi par operatīvajiem datiem

Valsts darba
inspekcija

Dabīgo nāvju sadalījums pa vecuma grupām (2023. gads salīdzinājumā ar 2022. gadu)

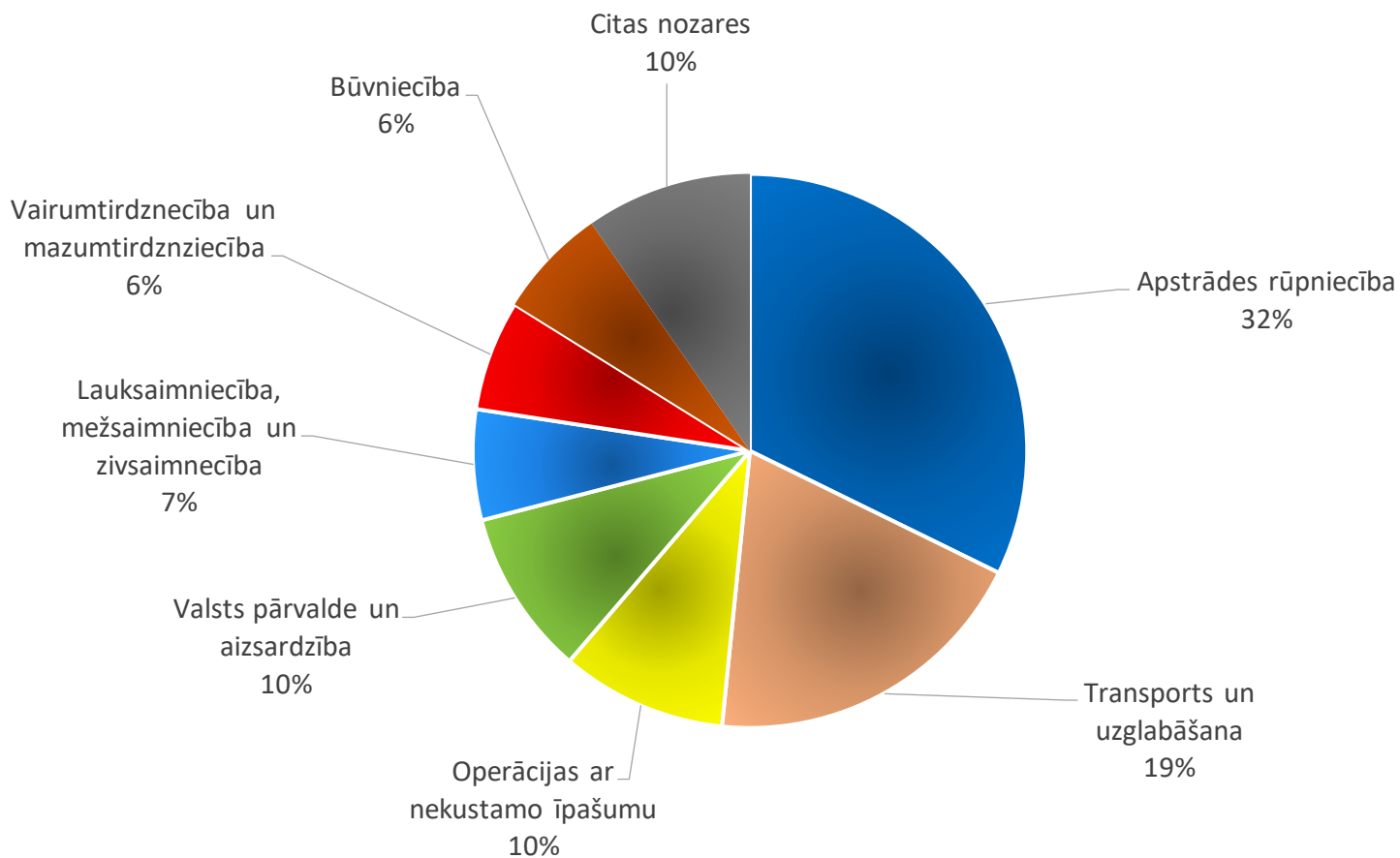

* Dati par 2023. gadu ir uzskatāmi par operatīvajiem datiem

Valsts darba
inspekcija

Nozares, kurās 2023. gadā visbiežāk konstatēti un izmeklēti nelaimes gadījumi darbā "dabīgās nāves" rezultātā

* Dati par 2023. gadu ir uzskatāmi par operatīvajiem datiem

Valsts darba
inspekcija

2023. gadā darbā dabīgā nāvē miruši 27 vīrieši un 4 sievietes.

Gandrīz puse (15 jeb 48 %) bojā gājuši vecumā no 55 – 64 gadiem.

Vidējais vecums – 59 gadi.

Vidējais darba stāžs – 8 gadi un 5 mēneši

Dabīgā nāvē darbā visbiežāk miruši:

savas jomas speciālisti (32%) – piemēram, dažādu iekārtu operatori, grāmatvedis u.c.

vienkāršo profesiju strādnieki (26%) – piemēram, apkopējs, ēkas un teritorijas uzraugs/dežurants, labiekārtošanas strādnieks, komplektētājs u.c.

dažādu transportlīdzekļu vadītāji (33%) – piemēram, kravas automobiļa vadītājs, furgona vadītājs, ekskavatora vadītājs;

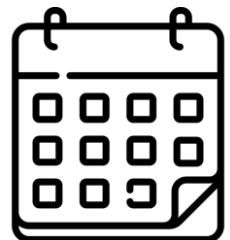
kvalificēti strādnieki (19%) – piemēram, namdaris, zāgētājs, automehāniķis, metinātājs, atslēdznieks u.c.)

Valsts darba
inspekcija

2024. gada VDI aktivitātes – preventīvās pārbaudes

- Tematiskās pārbaudes jaundibinātajos un nekad nepārbaudītajos uzņēmumos (350);
- Tematiskā pārbaude būvniecībā (110);
- Nosūtīto darbinieku pārbaudes, kuri paziņoti Postinga sistēmā (130);
- ES dalībvalstu kopējā pārbaude (SLIC) par NG darbā prevenciju būvniecības, transporta un lauksaimniecības nozarēs (25);
- Informatīvā tematiskā pārbaude (ELA) HORECA nozarē (200).

Valsts darba
inspekcija

PALDIES!